

Endringer i planlovsbehandlingen av energianlegg

Ny plan- og bygningslov trer i kraft 1. juli 2009. For konsesjonssaker som ikke er avsluttet med endelig vedtak før dette tidspunkt gjelder de nye lovbestemmelsene. Prosessen i saker som forventes avsluttet etter 1. juli 2009 bør allerede nå i størst mulig grad tilpasses de nye reglene.

Konsekvensutredningsbestemmelsene i PBL gjelder fortsatt for alle energianlegg

Bakgrunn for endringene

Begrunnelsen for nye regler er erfaringer med lite effektiv dobbeltbehandling av energianlegg. For å sikre statlig kontroll med nye energianlegg og øke effektiviteten i beslutningsprosessene, avvikles ordningen med to myndigheter og to beslutningsprosesser for å ta stilling til arealbruken. Vedtak om kraftanlegg som krever anleggskonsesjon skal fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Utarbeiding av kommunale planer er fortsatt aktuelt for noen energianlegg, men omfanget forutsettes redusert.

Kraftledninger og ny planlov

Kraftledninger som nyetableres eller ombygges i medhold av anleggskonsesjon er unntatt fra pbl. Unntaket innebærer bl.a.:

- Konsesjon kan gis uavhengig av planstatus
- For kraftledninger skal det ikke vedtas reguleringsplan eller gis unntak fra gjeldende planer
- Det kan ikke vedtas planbestemmelser for slike anlegg som del av reguleringsplan for andre tema

Endringer av eksisterende kraftledninger krever anleggskonsesjon. Unntaket fra PBL gjelder dermed alle eksisterende kraftledninger med anleggskonsesjon. Nye distribusjonsledninger som etableres innen områdekonsesjonene er ikke unntatt fra pbl.

Tilførselsveier fram til transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg skal fortsatt avklares etter pbl.

Ny kraftproduksjon og pbl

Kraftproduksjonsanlegg omfattes fortsatt av pbl, men det er gjort følgende endringer:

- Det er ikke lenger noe absolutt krav om å utarbeide reguleringsplan for energianlegg
- Kommunen kan utarbeide slike planer, men kan ikke pålegge utbygger å lage planutkast
- Ved konflikter mellom konsesjonsvedtak og arealplan kan Olje- og energidepartementet la endelig konsesjonsvedtak få virkning som statlig plan

Nye anlegg for vindkraft eller vannkraft krever altså ikke reguleringsplan. Kommunen kan påvirke både hovedløsningen og detaljer gjennom konsesjonsbehandlingen. Om en ønsker å påvirke detaljer som veiframføring innen konsesjonsområdet, kan også dette spilles inn til konsesjonsbehandlingen. Detaljeringnivået i konsesjoner med kart og vilkår er i utgangspunktet ikke mindre enn for reguleringsplaner. Detaljeringnivået tilpasses i begge tilfeller det behov som spilles inn i den konkrete sak.

Eksisterende kommunale og regionale planer for kraftproduksjon (vind, vann) skal vektlegges ved konsesjonsvedtak. Begrepet vektlegge betyr at NVE skal legge stor vekt på de eksisterende planer. Hvis konkrete opplysninger i saken eller vurdering av alternativer tilsier dette, kan NVE imidlertid fatte beslutninger på tvers av foreliggende planer.

Innsigelse

Både ved kraftledninger og produksjonsanlegg kan kommune og statlige etater reise innsigelse mot konsesjonssøkt prosjekt. Dette innføres som nye bestemmelser i energi- og vassdragslovgivningen. Innsigelser kan reises mot prosjektet slik det framgår av framlagt konsesjonssøknad. Det kan ikke reise innsigelse mot en melding.

En kan velge innsigelse eller vanlig høringsuttalelse. Innsigelser skal være skriftlig og ordet innsigelse skal brukes i overskriften. Innsigelse kan først reises når søknad er sendt på høring og kan senest reises før utgått høringsfrist. Ved innsigelse skal det avholdes møte med NVE for å vurdere om det kan foretas endringer slik at innsigelsen kan trekkes. Ved opprettholdt innsigelse skal saken alltid også behandles av OED.

Statlige etater får også klageadgang overfor konsesjonsvedtak, men forarbeidene til lovendringene forutsetter at det fortrinnsvis skal brukes innsigelse.

Byggesaksdelen av PBL

Byggesaksbestemmelsene i PBL skal sikre tilstrekkelig kvalitet i nye byggverk, herunder at alle materielle bestemmelser om estetikk, bæreevne, isolasjon, sanitæranlegg o.a. oppfylles. Kommunen er normalt ansvarlig for å kontrollere at disse bestemmelser oppfylles for det enkelte bygg.

Forslag til endringer i byggesaksdelen av PBL er lagt fram i Ot. prp. nr 45 (2007-08). Stortinget forventes å vedta ny lov på dette området i løpet av våren 2009. Kraftledninger med anleggskonsesjon vil være unntatt fra loven som helhet - også byggesaksdelen. Bygninger som er direkte tilknyttet elektriske anlegg forventes fortsatt kun å behandles av energimyndighetene. NVE vil orientere om de nye bestemmelsene når loven er vedtatt.

For mer informasjon kontakt:

Seniorrådgiver Asle Selfors, tlf. 22 95 91 97